

SOBRANIGUES

a l'evolució de la terminació, cf. *E.T.C.* I, 133, 149, 150.

Posem en apèndix que l'adj. oposat SUBTERIOREM 'de més avall' també va donar una variant *SUBTERIANE (passant per la dissimilada -RIONE) (*DECat* VII, 925b55), i ens ha deixat algun NL: *El Sotirà*, mas en el te. de Pujarnol (Banyoles), situat vora el riuat (ai-gües avall del gran mas de Pujarnol), on es va fer un molí, no sempre pròsper: segons la dita local «el molí del *Sotirà* / quant té aiga no té gra»; avui sovint ho canvien en *Can Sotirà* i la *Font d'en Sotirà*, amb extensió del trivial *Can, En*, però venia de MANSUM SUBTERIOREM (XLIV, 128, 130). A Cerdanya *Setenut* resulta de **Setenor* (dissimilació de SUBTERIORE), amb la terminació adaptada a la del vef *Setut* (veg. aquest article).

Sobirana, Sobiràs, Sobiró(r), V. Sobirà Sobirànegues, V. Sobrànigues Sòbol, Sobolell, V. Sòvol Sobor, V. S. (misc. r.)

SOBRÀNIGUES

Poble agre. al mun. de Sant Jordi Desvalls, situat a l'esquerra del Ter.

PRON. MOD.: *subrànigas*, oït a Parlavà i a Vilopriu per Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT. 1181: *E. de Subiranicis*; 1316: *locus de Subirangues* (Alsius, *Nomenclátor*, 208).

ETIM. Derivat en -ANICAS del NP llatí SUPERIUS (CIL VIII, 9639; Schulze, 59, cita el derivat SUPERINIUS). També s'ha dit *Sobirànegues* (en GGC i nomenclátors). És una formació com la de *Miànegues* prop de Besalú, de LIMINIANICAS i MARIANICAS > *Menargues*; o -ANICOS > *Meranges*. Skok, p. 136; M-Lübke, *BDC* XI, i Aebischer, *Top.*, 34, ja veieren com s'ha format, sense trobar-ne documentació antiga: 1181: «... de *Subiranicis*» (*Esp. Sagr.* XLIV, 408); 1316: redempció del Bovatge de «St. Georgii de *Vallibus* et locus de *Sobirangues*» (ib., p. 309). Skok, 136, troba aquest mateix NP com a epònim de *Souberac* (Charente) i *Soubirac* (Dordogne) (cf. Aebischer, *Top.*, 134). *Sobirans* d'Arenys no hi té res a veure (veg. art. *Sobirà*). J. F. C.

SOBRE-, noms compostos amb aquesta preposició

SOBRECASTELL, a la N. Ribagorçana, agre. a Areny. Llogaret i castellet dalt d'un turó, damunt el poble d'Areny (Oliva, *Congr. El Cat.*, 432). Amb 9 focs segons el cens de 1495. 1620: mateix nom (*Bu. Ass. Exc. Cat.*, 124).

Sobrecastiella, tossalets i torres damunt el poble de Barruera (XIII, 162), amb l'evolució fonètica explicada en *TVBoí* II, 17, s. v. *Serradiells*.

Sobreestrada, mas en el Berguedà, 2 k. ONO. d'Avià; oït, 1963, pocs minuts al N. del mas *El Grau*,

que és dalt d'un serrat: el camí ral de Berga a St. Llorenç devia passar pel peu d'aquell mas, tot pujant al Grau (Espinàs, *Camins del Berguedà*, parlant d'Avià).

Sobregrau, gran i antic mas damunt el poble de *Gallifa*, pujant a la muntanya de Sant Sadurní: a *Sobragrau* oït allí, 1924.

SOBREMUNT, poble d'Osona, 15 k. NO. de Vic, i 8 a l'O. de Torelló: era el nom oficial del mun., però més popular *Sant Martí de Sobremunt*, pron.: *sam mærti dæ sobræmún*, també *St. Martí de les Prunes* (Casac. 1920); *S. M. de Sobremunt* és com ho vaig oïr repetit a St. Bartomeu del Grau, 1931 i 1926 (exc. 73).

MENC. ANT. S. XII: Sto. Martino de *Supra monte*, llistes parr. p. p. Pladevall (II, III, n.º 45). *Princ. S. XIII*: id. (Ripoll Vilamajor, monogr. IV, 3); 1331: *S. M. de Superiori monte* (*Misc. Griera* I, 379). Nom que li ve de la seva situació damunt del gran aturo-nament del *Morral de Serratoses*.

Sobreporta, fortalesa de ~, dins la ciutat de Girona, avui nom del barri damunt del portal de la muralla de la ciutadella, ja anomenada aquella a. 1311 (MiretS., *BABL* I, 300).

Sobrepuny, ape. a *Espunyola*, i cf. altra idea a la n. 2 de l'art. *Sispony* (supra).

Sobrequers ben conegut com cognom en el *Princ.* Un NL *Sobraquès* (Ponsich, *Top.*, 82) figura com *Super Keiros* en doc. de 927 de Montferrer.

Sobre-riba, mas prop de Roda de Ter (mapa Brossa de St. J. de Vilatorra).

Sobre-roca: és la forma antiga i etimològica del llogaret *La Barroca*, agre. a Amer (veg. s. v.).

Sobreestany, agre. a Torroella de Montgrí; pron.: *sobrastáy* a Torroella (Casac. 1920; Cor. 1931; Ll. 29, 200): hi ha dos més estanyols allí sota, que abans eren més importants.

SOBREVIA, llocs situats damunt d'un vell camí, una *via*: *Mas* i *Hortes de ~*, prop de Seva (mapa Aegerter del Montseny). Altres sengles partides te. Açanui (1959) i Borén (xxxvii, 91.92.21). Com a cognom apareix en part en la forma gascona *Souberbie*, o bé transposat *Sorbe vie*, i en part llatinitzat: Raymundo de *Supervia*, a. 1319, en 5 o 6 pobles de Bigorra (*Libre Vert de Benac*, a. 1406, p. 165); cf. allí mateix una pda. dita *Arre-bia* a. 1397, a Morgues (p. 210). És el cognom *Supervia*, immigrant a Cat., que alguns barbaritzen accentuant-ho en la e [!].

Sobrevila, sengles pdes. d'aquest nom a València d'Àneu, Son, Serbi, Torre de Cabdella, Bretuí, Gósol, Rupit (xxxvii, 100.5, 101.20; xxxvi, 177.21; xxxvii, 139.15, 11.3; xxxviii, 84.10), situades totes elles damunt el poble respectiu. A l'Isàvena el mateix nom pren la forma *Sobrevisa* segons el canvi -LL- > -z-, explicat en *E.T.C.* I, 136.

Sobrepeo, Serrat de ~ (pron.: -péø), te. Isil (xx, 125), damunt un grup de roques: < -pueio 'puig' (*E.T.C.* I, 130).